

Οι Ανήκεστες Αρρώστιες των Δημοσίων Οργανισμών

Σάββας Μπακιρτζόγλου

Ψυχολόγος-Ψυχαναλυτής

Ο Kernberg το 1999 σημείωνε ότι ο εκάστοτε ηγέτης των πάσης φύσεως Οργανισμών και Υπηρεσιών απαιτείται να είναι ευφυής και ηθικά ακεραίος. Όσο μεγαλύτερος και σύνθετος είναι ο οργανισμός που διοικεί, τόσο σημαντικότερη είναι η παράμετρος του μεγέθους της οξυδέρκειάς του καθώς ο διευθύνων αξιολογείται, μεταξύ πολλών άλλων, και από την ικανότητά του να λαμβάνει αποφάσεις. Διαφαίνεται η σημασία της ανάδειξης των διοικούντων του Δημοσίου διαμέσου μιας μακρόπνοης αξιόπιστης και αξιοκρατικής μεθοδολογίας επιλογής (long path), -κατά το «ο κατάλληλος άνθρωπος στην κατάλληλη θέση»- αντί, αλλοίμονο, για τον κατεστημένο αλλαζονικό, «συνοπτικό» (short path) και μεροληπτικό μηχανισμό μιας κυριολεκτικής ΚΑΤΑΛΗΨΗΣ (!) των θέσεων με προεξάρχοντα κριτήρια την κομματική απόχρωση και το πελατειακό συμφέρον (διχοτόμηση και διχασμός του ανθρωπίνου είδους στους «δικούς μας» και τους «άλλους»).

Υπό αυτό το καθεστώς ενίοτε στα ενδότερα των Υπηρεσιών απελευθερώνονται σκαιές δυνάμεις που παράγουν διαφθορά, μηχανορραφία και κάθε λογής παρασκηνακές δράσεις-πρωτίστως στην κορυφή της πυραμίδας-με αποτέλεσμα την εγκατάσταση χρόνιων μορφών κρίσεων, δυσλειτουργιών και εργασιακού ιδρυματισμού (πρωτογονισμός). Τα ζοφερά επακόλουθα είναι γνωστά σε μια μεγάλη μερίδα ευσυνείδητων εργαζόμενων του Δημοσίου: κατάργηση κάθε διάκρισης αριστείας, «εκτροπή» αυλοκολάκων και αήθων πληροφοριοδοτών, αυθαίρετη νομιμοποίηση της ανομίας, ανάδυση συμπαγών οριοθετήσεων (κοινώς «ακρωτηριασμοί») μέσα στις δήθεν ανοιχτές εργασιακές συνθήκες της επιτρεπτικότητας.

Οι Οργανισμοί του Δημόσιου (ή και του Ιδιωτικού τομέα) που δυσλειτουργούν, τείνουν να αναπτύσσουν έναν υψηλό δείκτη παράνοιας (Kernberg 1999): όσο ανεπαρκέστερη και πιο ανθρωποβόρα είναι η άσκηση εξουσίας, τόσο υψηλότερη είναι η γένεση της δυσπιστίας του τρόμου και της καχυποψίας ανάμεσα στους εργαζόμενους, ενώ σε ένα άλλο επίπεδο εγκαθίστανται η κατάθλιψη και οι συμπαρομαρτούσες συνέπειες. Είναι συνήθως οι άριστοι μεταξύ των λειτουργών που τείνουν να νοιώθουν ανίκανοι, απελπισμένοι, απομονωμένοι και έμπλεοι αυτομομφών, στα όρια του νευρικού κλονισμού. Αυτοί μπορεί να αποκόπτονται από το υπόλοιπο σώμα και να εκτοπίζονται εντός της Υπηρεσίας σε θέση εσωτερικού αποκλεισμού (γκετοποίηση), ή ακόμα την εγκαταλείπουν αμέσως ή εμμέσως δραπετεύοντας τοιουτοτρόπως από την αρρώστια που την διέπει (τρέλα εν είδει επιδημίας πανώλης).

Πρόγραμμα Επέκεινα-Ψυχαναλυτική Πράξη.